

פנינים נפלאים ומתוקים על הפרשה

זרע שמשון

מתוך הספר המסגל "זרע שמשון" שחברו המקבל האלקי הקדמון רבי שמשון חיים ב"ר נחמן מיכאל נחמני זכר צדיק וקדוש לברכה. אשר בקש שילמדו בספרו והבטיח ישועות רבות למקמי בקשתו.

פרשת האזינו תשפ"ג • גליון 209

תורת שמשון

באור ג' הטעמים שכתב רש"י על עדות שמים וארץ

האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי (לב, א): ברש"י, האזינו השמים שאני מתרה בהם בישראל ותהיו אתם עדים בדבר שכתב אמרתי להם שאתם תהיו עדים וכו', ועוד שאם יזכו יבואו העדים ויתנו שכרם הגפן תתן פריה, והארץ תתן יבולה, והשמים יתנו טלם. ואם יתחייבו, תהיה בהם יד העדים תחלה, ועצר את השמים ולא יהיה מטר, והאדמה לא תתן את יבולה, ואחר כך ואבדתם מהרה על ידי העובדי כוכבים.

מקשים המפרשים דהא בפרשת נצבים (ל, יט) כתב רש"י שני טעמים אחרים, ולמה לא פרש שם גם הטעם הזה, שאם יזכו יבואו העדים וכו'. ועוד קשה מדוע צריך שלשה טעמים.

שלשה טעמים כנגד שלש פרעניות הבאים בעולם

ונראה לתרץ שהצרכו שלשה טעמים נגד שלש פרעניות הבאות על ישראל חס ושלום אם לא יזכו, א. יש הפרעניות הכתובות בתורה בתוכחות שאומר הקדוש ברוך הוא שיבואו עליהם אם יחטאו, וכנגד אלו פרש רש"י הטעם הראשון בפרשת נצבים בפסוק 'העידתי בכם היום את השמים ואת הארץ', וכמו שכתב שם וזה לשונו, וכאשר תקרה אתכם הרעה יהיו עדים שאני התרתי בכם בכל זאת. ב. יש פרעניות אחרות שבאות

מהמקרים המתהיים בעולם, שמי שהוא טוב וצדיק הקדוש ברוך הוא יצילהו מפגעים רעים ולהיפך חס ושלום הרשעים נכשלים ונלכדים בהם. וכנגד אלו פרש רש"י את פרוש הב' שבפרשת נצבים, הסתכלו בשמים ובארץ שלא שנו את מדתם וכו', ונתכון לרמז לישראל שאם ישנו את מדתם שלא לעשות רצונו של מקום יהיו נלכדים במקרה הזמן הבאים שלא כסדר ומנהג. ג. עוד יש פרעניות אחרות הבאות מחמת המזל או לפעמים שהמקום גורם, וכנגד זה פרש טעם שלישי.

בפרשתנו היה הדבור עם השמים ושיד הטעם השלישי

ולפי שבפרשת נצבים היה מדבר עם ישראל, משום הכי לא פרש שם אלא שני טעמים נגד שתי פרעניות דהיינו אותן הכתובות בפרשת תוכחות שהקדוש ברוך הוא שולח אותן, או שבאות בפגע ומקרה שהקדוש ברוך הוא מציל מהם כל הצדיקים. אמנם בפרשת האזינו שמדבר עם שמים וארץ פרש שם דוקא הטעם השלישי, שהשמים והארץ יתנו להם שכר וענש לפי הכח הנשפע להם מתחלת ברייתם דהיינו כח המזל, או טבע המקום, וכאן דוקא כתב שאם יזכו יבואו העדים ויתנו שכרם, כדי לציין להם שאף אם המזל לא יהיה טוב עם כל זה אם יזכו ישראל יהיו מחייבים המזלות להשפיע להם טובה שהרי אין מזל לישראל וכו', וזהו שאם יזכו וכו' וכן להפך חס ושלום, ולכן הצרכו שלשה טעמים, ודיק שפיר לכתב שנים שם בפרשת נצבים וטעם השלישי דוקא כאן. (זרע שמשון פרשת האזינו אות א)

ספר זרע שמשון המנוקד
בהוצאה מפוארת מאירת עינים ועוד הרבה מעלות

להשיג בכל חנויות הספרים
02-80-80-500
347-496-5657
בספר האונקבד
היאור הוא תענוג

ובניכוס תרליזה בגיס בני בניס כשתולי זיתים סביב לשלחכם, חכמים ובכורים, ובתים מלאים כל טוב, גם עושר גם כבוד לא יסופו מזרעכם

ברכת המחבר מתוך הקדמת הספר

הוצאת הגליון והפצתו לזכות

עדי בת חנה

שיתקיימו בה ובמשפחתה כל ברכות המחבר

מיצה במילה בלי גבול ובלי מדה

הוצאת הגליון והפצתו לזכות

אהרן בן גיטל בילא

וכל משפחתו וכל הנלוים אליו

לשפע ברכה והצלחה גדולה וסייעתא דשמיא בכל מכל כל

זכות רבנו הבטחוני וברכותיו הכבדות יעמוד להתברך בכל

סגלת מצות ספה ושכרה

פניני שמשון

פנינים ורעיונות ככתבם וכלשונם

הגלות, ובנדאי שמה שהיה עושה למלאכים היה מתפלל להקדוש ברוך הוא שיעשה גם כן לישראל, לפיכך עשה סכות למלאכים והושיבם תחתם כדי שאף הקדוש ברוך הוא יעשה כן לבניו לפטרם מהגלות. (וירא אות ג)

הטעם שספה דירת עראי

וזוהו דספה דירת עראי בעיני ולא דירת קבע (סוכה ב א), לפי שהספה היא תמורת הגלות, והגלות ראוי הוא להיות עראי ולא קבע חס ושלום, ולכן אמר והשענו תחת העץ ולא אמר שבו, דיישיבה משמע קבע, אלא משענו בעלמא דרך עראי. (וירא אות ג)

אברהם התפלל שיעשה הקדוש ברוך הוא לישראל סכה

שלפי שהיה יודע אברהם שסביב רשעים יתהלכון (תהלים יב ט), והיה צריך לישראל שהקדוש ברוך הוא יקיפם מזיו כבודו הקדוש והטהור כדי להגן עליהם ולקיים בהם באברתו יסד לך ותחת כנפיו וכו' (שם צא ד), וכן בתפלה אנו אומרים ופרש עלינו סכת שלומך, משום הכי עשה סכה למלאכים כדי להתפלל לפני הקדוש ברוך הוא שיעשה גם כן לישראל. (וירא אות ג)

הטעם שספה גבוהה מעשרים אמה פסולה

והדין הוא שהספה שהיא גבוהה מעשרים אמה פסולה, וכתב הש"ך (פרשת אמור ד"ה עוד בסוכות) הטעם, שבכל אמה יש ששה טפחים, וכל טפח ארבעה גודלים, נמצא עשרים אמה הם ארבע מאות ושמונים אצבעות כמנין סכ"ת וכמנין לילית הרשעה, והספה היא להגן עלינו משונאינו, ועד סף זה ששולטת בו זאת הרשעה אנו צריכים לספה, אבל למעלה מזה אין לה שליטה ואין צורך לספה. וזהו מה שאמרו בגמרא (סוכה ב א) עד עשרים אמה אדם יודע שיושב בצל סכה וכו', והינו בצל של קדשה, ולמעלה מעשרים אמה אין צורך לדיעה לפי שאין לה שליטה למעלה מעשרים. (וירא אות ג)

אמר, כל מי שמקים מצות סכה, דהינו, לבטח בה, שזכות מצוה זו יש לה כח להגן עליו, אף על פי שרואה שלפעמים אין הדבר כן, ותולה שאותו המקרה בלתי טהור, בא מחמת הכ"ח עתים שהעולם מתנהג בהם, עתים לטובה עתים לרעה (קהלת ג, א-ה).

על זה אומר הקדוש ברוך הוא, הוא קיים המצוה, וישב בצל סכה, שבטח בה שיש לה כח להגן עליו, הריני מסך עליו מחמתו של יום הבא, שאותו העולם אינו מתנהג לפי השעות, אלא לפי הזכות דוקא. (אמור אות יח)

הטעם שהקדוש ברוך הוא מנסה את הגוים במצות סכה

ויובן נמי לפי דרך זה, מאי דאמרין בפרק קמא דעבודה זרה (ג א), שלעתידי הקדוש ברוך הוא נותן לאמות מצות סכה, ואחר כך מוציא חמה וכו'. וקשה, דלמה דוקא נותן להם מצוה זו. ועוד, למה אחר כך מקדיר להם חמה. ויש לומר, שהואיל שמצוה זו היא כדי להגן על היושבים בה מהפרעניות, ומהדברים רעים, משום הכי נתן להם מצוה זו, כדי להגן עליהם. אמנם ישראל, אף אם חס ושלום איזה פעם לא תגן עליהם, הם יושבים בה באמונה ובטחון. ומשום הכי אחר כך מקדיר עליהם חמה, והם בועטים בספתם, דהינו שאומרים, שאינו אמת שהספה מגנת. כמו שפרש רש"י בפרק קמא דראש השנה (ד, א ד"ה כאן בישראל), על ההיא דנותן סלע לצדקה בשביל שיהיה בני וכו', שישראל לבם לשמים, ואם מרעין לו בחייו, אינו קורא תגר, אלא תולה היסורין בעונו, אבל הנכרי, אם אין משיבין לו גמולו, קורא תגר, עכ"ל. (אמור אות יח)

אברהם עשה סכה למלאכים כדי לפטור את ישראל מהגלות על ידי הסכה

והנה אברהם כבר ידענו שבר המלכות לישראל לטובתם, אבל הואיל שאברהם חפץ חסד הוא היה משתדל לפטר ישראל אף מצער הגדול של

כשמכונן במצות סכה להחליש כח הסטרא אחרא שכרו יהיה מדה במדה שהקדשה תסכף עליו

מדרש ילקוט (שמעוני אמור רמז תרג), 'בסכת תשב' (ויקרא כג, מב) אמר רבי לוי, כל מי שמקים מצות סכה בעולם הזה, אמר הקדוש ברוך הוא, הוא קיים מצות סכה, אני מסך עליו מחמתו של יום הבא, עכ"ל. קשה, מהו הלשון הזה, אמר הקדוש ברוך הוא, הוא קיים מצות סכה וכו', היה לו לומר, 'כל המקיים וכו' הקדוש ברוך הוא מסך עליו וכו'. ועוד, למה לא אמר 'כל היושב בספה'. ויש לומר, שסוד הסכה הוא להכניע ולהחליש כח הסטרא אחרא וליילית (שפתי כהן ויקרא כג, מב) כמו שהארנו לעיל בפרשת וירא (אות ג) על פסוק (בראשית יח, ד) 'השענו תחת העץ', ועיין שם. ומעתה לא אמר 'כל היושב בספה', לפי שכל ישראל יושבים בספה, אבל אינם מכונים לסוד הסכה במה שצריך לכוון באותן הימים, ולכן אמר רבי לוי, כל מי שמקים מצות סכה, דהינו שמכונן בה להחליש כח הסטרא אחרא, ולהגביר חלק הקדשה בעולם הזה, אף על פי שהוא זמן שליטה לחיצונים, כמו שפנה זה היא באמת שלמות מצות הסכה, אמר הקדוש ברוך הוא, הוא קיים מצות סכה, כלומר, הוא פון להחליש כח המקטרגים והחיצונים, משום הכי, מדה כנגד מדה, אני מסך עליו וכו', דהינו הקדשה תהיה סוככת עליו, שהחיצונים לא יקטרגוהו. (אמור אות יא)

הקדוש ברוך הוא מגן על הבושת בו

ובדרך זה יבאר בענין אחר המדרש (ילקוט שמעוני פרשת אמור רמז תרג) שכבר בארנו בסמוך (לעיל אות יא), כל מי שמקים מצות סכה בעולם הזה, אמר הקדוש ברוך הוא, הוא קיים מצות סכה, אני מסך עליו מחמתו של יום הבא. שהואיל שעקר מצות סכה הוא, כדי שתגן עלינו משונאינו ומכל דבר רע, דהינו, שהצל הקדוש יקיפנו וישמרנו, ולפעמים חס ושלום אין הדבר כן, שהשעה חצופה, או העוונות גורמים. ולכן